

แนวทางการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ขั้นตอนที่ ๑ ก่อนการจัดตั้ง

๑. ศึกษาข้อมูล จปฐ. กชช.๒ค. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สภาพปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน
๒. วิเคราะห์ข้อมูลด้านการประกอบอาชีพ ด้านการออมเงิน และ การกู้หนึ้นนอกระบบ ร่วมกับผู้นำชุมชน กลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มที่มีผลประโยชน์ร่วมกันในชุมชน
๓. เผยแพร่แนวคิดเรื่องกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแก่ผู้นำชุมชน ประธานกลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มที่อยู่ในชุมชน
๔. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้นำชุมชน ประธานกลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มที่อยู่ในชุมชน ให้เข้าใจหลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ให้ผู้นำกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่ประสบความสำเร็จมาถ่ายทอดประสบการณ์ หรือไปศึกษาดูงานจากกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง
๕. ให้ผู้นำชุมชน ประธานกลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มที่อยู่ในชุมชน ที่ผ่านการฝึกอบรมเผยแพร่แนวคิดและรวบรวมผู้สนใจ

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

๑. ประชุมประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อชี้แจงหลักการแนวคิด กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างชัดเจน
๒. ให้ประชาชนลงมติด้วยความสมัครใจ
๓. รับสมัครสมาชิก
๔. เลือกคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
๕. ร่างระเบียบข้อตกลงกลุ่มเบื้องต้น กำหนดวันส่งเงินสัจจะสะสม
๖. จัดทำเอกสาร ทะเบียน บัญชีสมุดสัจจะสะสม
๗. กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน
๘. รายงานให้อำเภอรอบเพื่อประสานงานกับธนาคาร

ขั้นตอนที่ ๓ ภายหลังกการจัดตั้งกลุ่ม

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทำหนังสือประสานงานกับธนาคาร ในเขตพื้นที่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกลุ่ม
๒. พัฒนาการเข้าร่วมประชุมทุกครั้งในวันส่งเงินสัจจะสะสม ของสมาชิก
๓. ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการและสมาชิก
๔. ควรจัดให้มีการประชุม ฝึกอบรม ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
๕. รายงานผลความก้าวหน้า
๖. เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี
๗. ร่วมกับคณะกรรมการ/สมาชิกพัฒนากลุ่มให้ก้าวหน้า

*****

แนวทางการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

๑. ทบทวนและตรวจสอบการสำรวจข้อมูลและรับรองข้อมูลกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
๒. ชักซ้อม/ทบทวน ทำความเข้าใจเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดหลักการ วัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรมการพัฒนาชุมชน
๓. ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนศึกษาระเบียบกรมการพัฒนาชุมชนว่าด้วยการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต พ.ศ. ๒๕๕๕ และหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นไปตามหลักการและแนวทางที่ กรมฯ กำหนด
๔. มอบหมายเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ติดตามการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างใกล้ชิด ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพทางการเงินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (๕ ด้าน ๑๙ ตัวชี้วัด)
- ๕ ให้ประเมินผลเพื่อการจัดระดับการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นประจำทุกปี (๕ ด้าน ๓๒ ตัวชี้วัด) และรายงานผลให้กรมฯ ทราบ โดยบันทึกในระบบศูนย์ข้อมูลกลาง
๖. กรณีพบว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีแนวโน้มการทุจริต ยักยอก หรือดำเนินการไม่เป็นไปตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด ให้อำเภอตั้งคณะทำงานลงไปตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่มฯ และรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ
๗. กรณีมีการร้องเรียนและรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดจากการบริหารจัดการของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติกรณีเกิดความเสียหายโดยเคร่งครัด และรายงานให้จังหวัดและกรมการพัฒนาชุมชนทราบโดยเร่งด่วน

หลักเกณฑ์การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน (๑๐ ข้อ)

๑. มีการดำเนินงานตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน โดยยึดหลักคุณธรรม ๕ ประการ ดังนี้
  - ๑) ความซื่อสัตย์ ๒) ความเสียสละ ๓) ความรับผิดชอบ ๔) ความเห็นอกเห็นใจกัน ๕) ความไว้วางใจกัน
๒. ใช้ชื่อ "กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต" แสดงไว้ที่ใดที่หนึ่ง ที่ปรากฏชัดเจน และแสดงข้อมูลการดำเนินงานของกลุ่มฯ ให้เป็นปัจจุบัน
๓. มีการฝากถอนเงินผ่านสถาบันการเงิน
ความหมาย สถาบันการเงินที่ถูกต้องตามกฎหมายและสมุดบัญชีเงินฝากใช้ชื่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และเมื่อรับสั่งจะสะสม ในแต่ละเดือนต้องนำเงินฝากธนาคารทั้งหมดก่อนปล่อยกู้
๔. มีการประชุมสามัญประจำปี (คณะกรรมการและสมาชิก) อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
ความหมาย จำนวนผู้เข้าประชุม(คณะกรรมการและสมาชิก) ต้องไม่น้อยกว่า ๗๕ % ของจำนวนครัวเรือนที่เป็นสมาชิกทั้งหมด
๕. มีคณะกรรมการครบ ๔ ฝ่าย มีการจัดประชุมอย่างน้อย ๓ เดือน/ครั้ง
ความหมาย โครงสร้างคณะกรรมการ ครบ ๔ ฝ่าย ประกอบด้วย ๑) คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ ๒) คณะกรรมการฝ่ายเงินกู้ ๓) คณะกรรมการฝ่ายตรวจสอบ ๔) คณะกรรมการฝ่ายส่งเสริมตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน และต้องมีการจดบันทึกการประชุมทุกครั้ง
๖. มีการจัดทำระเบียบข้อบังคับเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นปัจจุบัน
ความหมาย ต้องเป็นไปตามระเบียบกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตามแนวทางของกรมฯ

๗. สมาชิกมีการส่งเงินสัจจะสะสมสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

ความหมาย ๑. เงินสัจจะสะสม มี ๒ ประเภท ดังนี้

- สัจจะสะสม ส่งเงินสัจจะสะสมเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน สม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน ไม่สามารถถอนได้ นอกจากลาออก หรือตาย เท่านั้น และควรกำหนดวงเงินสัจจะสะสมขั้นต่ำและเพดานในการฝาก
- สัจจะสะสมพิเศษ สามารถถอนได้ และควรกำหนดเพดานในการฝากไว้ด้วย

๒. สมาชิก แบ่งเป็น ๓ ประเภท ประกอบด้วย

- สมาชิกสามัญ เป็นบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ หมู่ใด ตำบลใด (ระบุให้ชัดเจน) ยกเว้นผู้ที่รับราชการทุกประเภท ที่ยังอยู่ในตำแหน่ง แม้ว่าเป็นบุคคลที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่นั้น ๆ ห้ามมิให้จัดอยู่ในประเภทนี้
- สมาชิกวิสามัญ เป็นกลุ่ม/องค์กรในหมู่บ้าน ตำบล ที่ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ด้านการพัฒนาอาชีพ สวัสดิการ สาธารณะประโยชน์ เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี เป็นต้น
- สมาชิกกิตติมศักดิ์ หมายถึง คหบดี พระภิกษุ ข้าราชการทุกประเภท ผู้นำชุมชน ที่ต้องการออมเงินไว้เพื่อเป็นทุน

๘. คิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ ๑๕ ต่อปี)

๙. มีการจัดทำระบบบัญชีเป็นปัจจุบัน และสามารถตรวจสอบได้

ความหมาย ผู้ตรวจสอบบัญชี มี ๒ ประเภท คือ ๑. ผู้ตรวจสอบโดยตำแหน่ง (คณะกรรมการ) และผู้ตรวจสอบภายนอก ที่มีใช้สมาชิกกลุ่ม โดยมีการตรวจสอบอย่างน้อย ๒ เดือนครั้ง และมีการลงนามกำกับไว้ด้วย

๑๐. กลุ่มฯ มีการจัดทำงบกำไร - ขาดทุน ปีงบประมาณ และกลุ่มฯ มีการจัดสรรผลกำไรตามระเบียบของกลุ่มทุกปี